

„Škola u oblacima“ – iskustva nakon prve godine projekta

Vesna Janko

II. osnovna škola Bjelovar

E-pošta: vesna.janko@skole.hr

Telefon: 098 135 32 43

Sažetak

U radu je prikazan primjer korištenja „računalstva u oblacima“ za upravljanje administrativnim poslovima u II. osnovnoj školi Bjelovar. Naime, zbog dislociranosti matične i područnih škola te organizacije rada učitelja, pojavio se problem redovitog ispunjavanja administrativnih poslova. Projekt „Škola u oblacima“ osmislila je autorica članka. U radu je opisan postupak uvođenja projekta i organizacije rada u uslugama u online okruženju. Djelatnicima Škole omogućeno je da pohranjuju dokumente i da ih dijele s ostalima u usluzi SkyDrive. Nakon prve školske godine (2011./12.) korištenja ovog projekta provedena je anketa kako bi se postigla evaluacija i dobile smjernice za budući rad. U anketi djelatnici Škole realno su procijenili prednosti i nedostatke ovakvog projekta, znatno im je olakšan rad, ali priželjkuju veću međusobnu komunikaciju.

Zašto smo krenuli u „oblak“

Nastava u II. osnovnoj školi Bjelovar odvija se na tri lokacije; u matičnoj školi i u dvjema područnim školama. U Školi radi 56 učitelja i stručnih suradnika. [1] Većina predmetnih učitelja tijekom nastavnog dana barem jednom dnevno promijeni mjesto svoga rada. Posebno je otežan rad učiteljima koji zbog ispunjenja svojih tjednih zaduženja rade na više škola u gradu i okolici. Osim u organizaciji nastave, ovo predstavlja problem i u ispunjavanju različitih administrativnih obveza učitelja, od planiranja nastave do vođenja razredničkih poslova.

Promjenom uprave Škole, u školskoj godini 2010./11. željelo se olakšati rad učiteljima slanjem dokumenata e-poštom ili stavljanjem dokumenata na poslužitelj Škole. Naime, ravnateljica Škole daje potpunu podršku i poticaj učiteljima za uporabu računala u nastavi, ali i u obavljanju administrativnih poslova. No, i ovdje se naišlo na niz problema od kojih je najveći bio pristup poslužitelju zbog nedovoljnog broja računala u školi. Stoga se iz navedenih razloga nametala potreba za uvođenjem usluge koja će omogućiti suradnički rad djelatnika škole bez obzira na vrijeme i mjesto te da je relativno jednostavna za uporabu. [2]

U radu će biti prikazan postupak uvođenja „računalstva u oblaku“, iskustva u primjeni te rezultati ankete provedene među nastavnim osobljem i stručnim suradnicima u II. osnovnoj školi Bjelovar.

Uvođenje „računalstva u oblaku“ u II. OŠ Bjelovar

Već krajem iste školske godine autorica ovog članka pristupila je osmišljavanju i organizaciji projekta „Škola u oblacima“ koji ima za cilj upravljanja i administriranja Školom po principima „računalstva u oblacima“. Naime, autorica je imala iskustva u organizaciji sličnog projekta, ali za potrebe županijskog stručnog vijeća učitelja geografije Bjelovarsko-bilogorske županije. [3] Naziv projekta namjerno je izražen u množini jer se nadamo da će vremenom biti uključeno više Web 2.0 usluga, tj. „oblaka“.

Izbor usluge za „računalstvo u oblaku“

Prva ideja bila je uporaba prostora školskog CMS-a. Sustav je odgovarao potrebama sve do trenutka kada je više učitelja trebalo koristiti isti dokument. Odlučeno je da će se koristiti SkyDrive iz usluge Windows Live. SkyDrive je prostor za pohranu datoteka i njihovo dijeljenje s drugima, a može im se pristupiti s bilo kojeg računala s internetskom vezom te se mogu uređivati datoteke u online okruženju. [4] Ključni razlozi za ovaj izbor bili su sljedeći:

- dio učitelja već se koristi tom uslugom
- unutar usluge nalaze se web aplikacije Microsoftovog Office programa koji je poznat svim učiteljima
- prostor od 25 GB koji osigurava uporabu na duže vrijeme
- usluga je besplatna

Podrška djelatnicima Škole

Prije početka školske godine 2011./12. učitelji su upoznati s projektom na sjednicama Učiteljskog vijeća te na radionicama gdje su dobili upute o registraciji u uslugu i primjeni

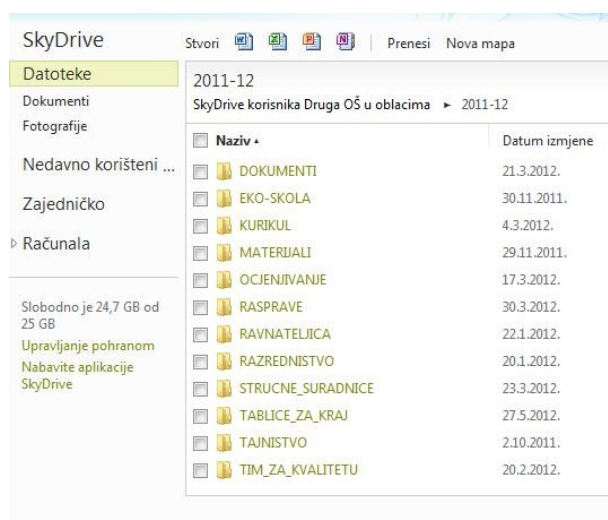
aplikacija. Na web stranicama projekta „Škola u oblacima“ učitelji mogu u svakom trenutku pronaći savjete za rad, ali isto tako mogu se u svakom trenutku obratiti voditeljici projekta za pomoć preko e-pošte ili telefona. U pravilu poteškoće u radu javljale su se u prvim mjesecima rada; najčešće su to bili tehnički problemi s računalom zbog neažuriranog softvera, a nešto manje problemi s vještinom rada učitelja na računalu, što je pokazala i anketa.

Slika 1: Lista uputa za rad u usluzi Windows Live na stranicama bloga drugaosbj.wordpress.com

Organizacija rada u „Školi u oblacima“

Iako osnovu „Škole u oblacima“ čini prostor SkyDrive, u projektu se koriste i druge Windows Live usluge, kao i one izvan te usluge.

Slika 2: Organizacija mapa u usluzi SkyDrive

Na slici 2 može se vidjeti kako je organizirana pohrana datoteka po mapama kojima može pristupiti svaki učitelj s Windows Live ID-om i dozvolom voditeljice projekta. Na taj način dokumenti i podaci jesu zaštićeni. Učitelji i stručni suradnici škole mogu ovdje pohraniti svoje dokumente prema potrebi Škole i preuzimati ih na svoje računalo. Dokumente koje trebaju popuniti svi učitelji ili neka grupa učitelja uređuju se u online okruženju preko web preglednika, slika 3. Dokumenti koji zahtijevaju zajedničko uređivanje najčešće su različiti zajednički planovi i programi, podatci o realizaciji nastave za potrebe statistike, odgojno-obrazovni rezultati za pojedine učenike i slično.

Microsoft Word Web App **PLAN I PROGRAM NASTAVE FIZIKE ZA 8** na SkyDrive

Datoteka Početna stranica Umetanje Prikaz

Izreži Zaljepi Kopiraj

Međuspremnik Font Odlomak

Times New Roman 12

AaBbCc Bez proreda AaBbCc Normalno

	Zakoni strujnog kruga-ponavljjanje	
12.	Opasnosti i zaštita od električnog udara Ponavljjanje gradiva i provjeravanje znanja (KZ)	6
1.	GIBANJE I SILA Gibanje i brzina Jednoliko i nejednoliko gibanje	6
2.	Promjena brzine i akceleracija Jednoliko ubrzano gibanje Sila i gibanje Ponavljjanje gradiva i provjeravanje znanja (KZ)	8
3.	VALOVI Postanak i vrste valova	8

Slika 3: Uređivanje dokumenta u web pregledniku pomoću aplikacije Word Web App

Druga korisna aplikacija u usluzi Windows Live je Kalendar koji je korišten za planiranje Okvirnog vremenika pisanih provjera. Svaki učitelj upisuje svoj plan provjera u kalendar određenog razrednog odjela i ima uvid u rad drugih učitelja pa su tako izbjegnute moguće dvije ili više provjera u istom danu (slika 4).

Windows Live Hotmail (54) Messenger (1) SkyDrive

Hotmail Novo Izbrisi Pretplatke se Dijeli Danas Sljedeća 4 tjedna

ožujak, 2012 Dan Tjedan Mjesec Dnevni red Popis obveza

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota
27 9:30 kontrolni zadat	28	29 1. eba	30 2	31 3	
1	2 9:30 Pisana provjera 11:30 Pisana prijava	3 6:00 kemija-kratka j 11:30 pisana provjer	4 9	5 10	
12	13 9:00 POV - PISANA 12:00 4. ispit znanja	14 9:00 kpr njemački je	15 10:45 Pisana provjer	16 17	
18	19 9:30 2. školska zada	20 9:00 4. ispit znanja	21 9:00 2. školska zada	22 23	24
26	27 9:30 pisana provjera	28	29	30 10:45 Pisana provjer	31

Kalendari

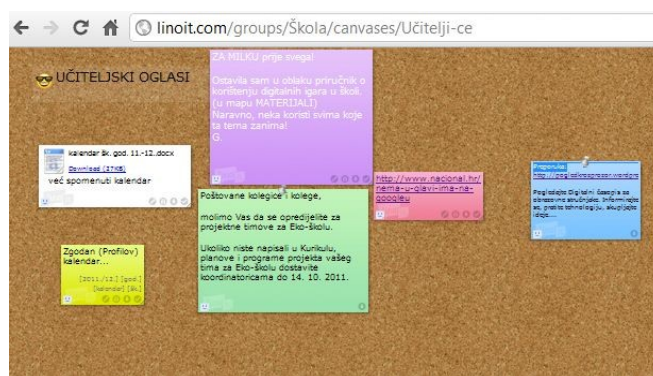
- ☒ Kalendar kontakta
- ☒ Drugi
- ☒ Obitelj i Hrvatska
- ☒ Kalendar rođendana
- ☐ Kalendar 5.a
- ☒ Kalendar 5.b
- ☐ Kalendar 5.c
- ☐ Kalendar 5.d
- ☒ Kalendar 6.a
- ☐ Kalendar 6.b
- ☐ Kalendar 6.c
- ☐ Kalendar 6.d
- ☐ Kalendar 7.a
- ☒ Kalendar 7.b
- ☐ Kalendar 7.c
- ☐ Kalendar 7.d
- ☐ Kalendar 8.a
- ☐ Kalendar 8.b

Početna stranica
Primljeno
Kontakti

Slika 4: Okvirni vremenik pisanih provjera u aplikaciji Kalendar; svaki razredni odjel označen je drugom bojom.

Učenicima i roditeljima omogućeno je da preko službene web stranice Škole pregledaju svoj kalendar, ali bez mogućnosti uređivanja. Sustav preko usluge Hotmail šalje informaciju o provjeri znanja svim članovima razrednih vijeća, čime učitelji i ravnateljica mogu pratiti opterećenost pojedinog razrednog odjela.

Radi olakšavanja pristupa „Školi u oblacima“ stvoreno je sučelje na stranicama bloga Wordpress.com preko kojeg se učitelji povezuju s uslugama u projektu (slika 1). Konačno, kako bi se učitelji međusobno informirali a da je to način koji im je poznat u stvarnom svijetu, osmišljene su oglasne ploče u programu LinoIt (slika 5).

Slika 5: Oglasna ploča u programu LinoIt.com

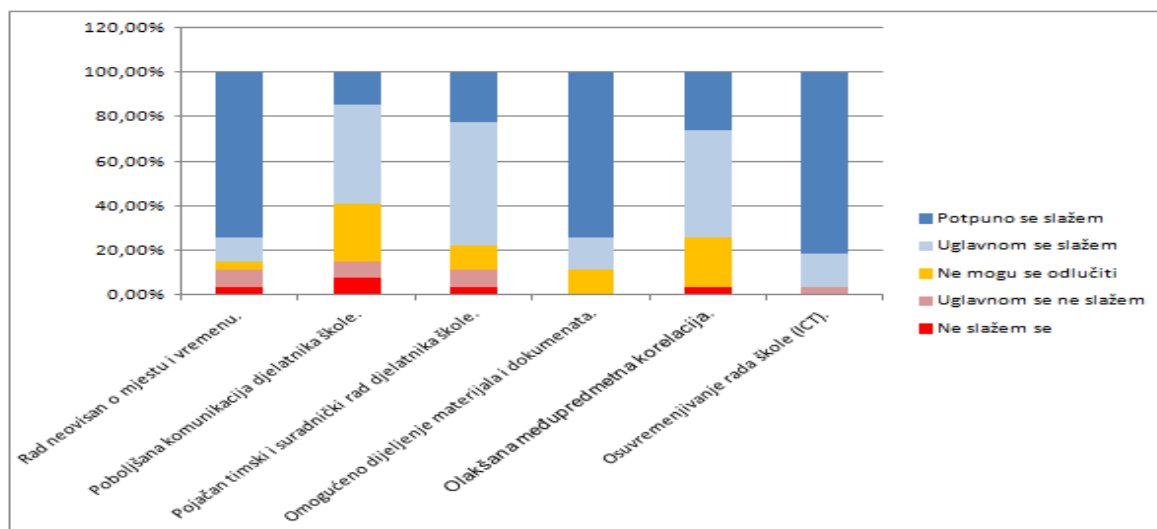
Evaluacija projekta

Nakon gotovo cijele školske godine 2011./12. u kojoj je proveden projekt, provedena je anketa među učiteljima i stručnim suradnicima kojom se željelo dobiti uvid u uspješnost rada i planovima za budućnost. Ovdje će biti prikazani samo neki od rezultata ankete.

U prvom pitanju željelo se od ispitanih da procijene uspješnost rada i to po kategorijama neovisnosti mjesta i vremena za rad, međusobne komunikacije i suradničkog rada, postignuća korelacije među predmetima i osuvremenjivanja škole.

1. Procijenite kakve su dobiti rada Škole u oblacima.

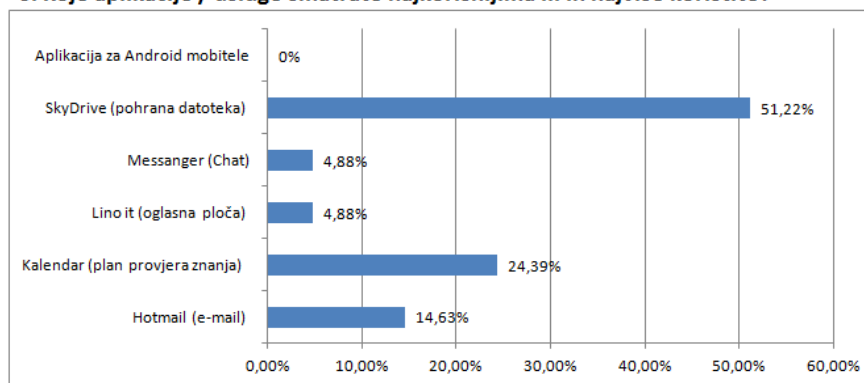
	Ne slažem se	Uglavnom se ne slažem	Ne mogu se odlučiti	Uglavnom se slažem	Potpuno se slažem
Rad neovisan o mjestu i vremenu.	3,70%	7,41%	3,70%	11,11%	74,07%
Poboljšana komunikacija djelatnika škole.	7,41%	7,41%	25,93%	44,44%	14,81%
Pojačan timski i suradnički rad djelatnika škole.	3,70%	7,41%	11,11%	55,56%	22,22%
Omogućeno dijeljenje materijala i dokumenata.	0%	0%	11,11%	14,81%	74,07%
Olakšana međupredmetna korelacija.	3,70%	0%	22,22%	48,15%	25,93%
Osvremenjivanje rada škole (ICT).	0%	3,70%	0%	14,81%	81,48%

Slika 6: Procjena rada „Škole u oblacima“

Učitelji i stručni suradnici realno su procijenili dobit od projekta. Uočili su kako imaju najviše koristi za rad neovisan o vremenu i prostoru - 85 % anketiranih (uglavnom se slažem i potpuno se slažem), dijeljenje materijala i dokumenata - 89 % (uglavnom se slažem i potpuno se slažem). Da je postignuto osvremenjivanje Škole izjasnilo se čak 96 % anketiranih (uglavnom se slažem i potpuno se slažem). Kad je u pitanju međusobna komunikacija i međupredmetna korelacija, rezultati su nešto niži, ali još uvijek prilično dobri. Naime, anketirani su češće birali stavku *uglavnom se slažem* (slika 6). Većina anketiranih (67%) zadovoljna je potpuno radionicama i pruženoj pomoći pri uvođenju projekta, samo 15% želi dodatne radionice, a 67% nema ništa protiv dodatnih radionica. Ispitana je i frekvencija dolazaka na uslugu, a ona je pokazala povezanost s obvezama koje imaju djelatnici prema Školi, to je jednom do više puta mjesečno. U pitanju koje usluge im se čine najkorisnijima, očekivano su odgovorili da su to SkyDrive (51%) i Kalendar (24%), (slika 7).

6. Koje aplikacije / usluge smatrate najkorisnijima ili ih najviše koristite?

Slika 7: Procjena korisnosti usluga u „Školi u oblacima“

Raduje što 37% ispitanih očekuje a 59% njih podržava uvođenje novih aplikacija za upravljanje Školom.

Zaključak

Projekt II. osnovne škole Bjelovar „Škola u oblacima“ imao je prije svega cilj olakšati administrativne poslove djelatnicima Škole i međusobno dijeljenje dokumenata. Nakon prve školske godine (2011./12.) uporabe usluga iz projekta učitelji i stručni suradnici iskazali su svoje zadovoljstvo „računalstvom u oblacima“ te očekuju daljnje proširenje projekta, unatoč početnim teškoćama. Prostor napredovanja bit će svakako rad na olakšavanju međusobne komunikacije, stvaranje timskog i suradničkog okruženja, zatim postizanje međupredmetne korelacije. U skladu s tim planiraju se dodatne radionice za učitelje, a u idućoj fazi valjalo bi uključiti učenike i roditelje u projekt.

Popis literature i izvora

1. II. OŠ Bjelovar, *Školski kurikulum 2011./12.*, preuzeto 9.6.2012. s http://www.os-druga-bj.skole.hr/_skolski_kurikul
2. eHrvatskaTV, *eHrvatska 72 - Cloud 2011*, 2011., preuzeto 9.6.2012. s <http://youtu.be/aXhzBBEpGI0>
3. Pogled kroz prozor, *GeoZajednica*, 2009., preuzeto 9.6.2012. s <http://pogledkrozprozor.wordpress.com/2009/10/31/geozajednica/>
4. Microsoft, *Centar pomoći za SkyDrive*, preuzeto 9.6.2012. s <http://windows.microsoft.com/hr-HR/skydrive/SkyDrive-about-faq>